

Patientvejledning Forebyggelse af blodpropper med Marevan®

Denne vejledning er til dig, som vil varetage din AK-behandling med Marevan® i samarbejde med AK-Centret.

Indholdsstoffet i Marevan® er warfarin. Alternativet til warfarin er phenprocoumon – forhandles under navnet: Marcoumar®

Hvordan virker Marevan?

Marevan forebygger blodpropper ved at hæmme blodets evne til at størkne (koagulere). Behandlingen kaldes antikoagulationsbehandling - ofte forkortet AK-behandling.

Mange mennesker kalder behandlingen for 'blodfortyndende', hvilket er en misvisende betegnelse. Blodet bliver ikke tyndere af tabletterne. Tabletterne forlænger den tid, blodet er om at størkne.

Marevan hæmmer leveren i at anvende K-vitamin til produktion af de stoffer, der indgår i blodets størkning.

Marevan optages i blodet via tarmen.

Begyndende virkning af dagens indtagne tabletter ses efter 1½-2 døgn og fuld effekt opnås efter 7-8 døgn.

Efter at have justeret i tabletdosis går der således op til en uge før koncentrationen af medicin i blodet igen er stabil.

- **Det er en god idé** at tage dine tabletter på samme tidspunkt hver dag for at holde koncentrationen af medicin i blodet så stabil som muligt.

Hvorfor skal behandlingen kontrolleres?

AK-behandlingen skal kontrolleres ved regelmæssige blodprøver, hvor man måler, hvor lang tid blodet er om at størkne.

I nogle perioder kan der være behov for flere eller færre Marevan tabletter end i andre perioder. Behovet kan variere, fordi der er forskellige forhold, der påvirker behandlingen, f.eks. alkohol, stress, sygdom og/eller anden medicinsk behandling.

Aarhus Universitetshospital
AK-centret
Hjertesygdomme, Klinik 1
Palle Juul-Jensens Boulevard 99
8200 Aarhus N

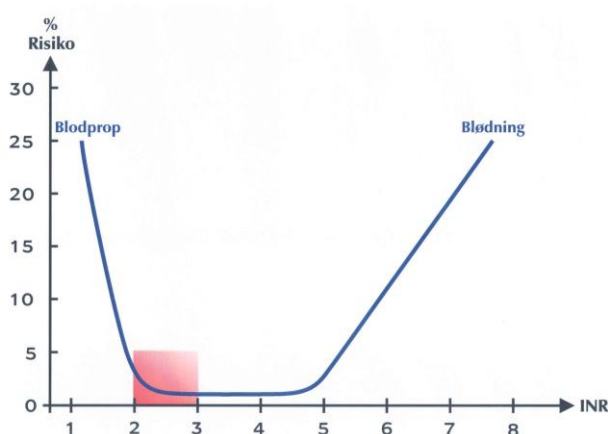
Hvordan kontrolleres behandlingen?

En bloddråbe fra en af dine fingerspidser analyseres på det måleapparat, som AK-Centret stiller til rådighed.

Under analysen måles den tid blodet er om at størkne og resultatet angives i enheden INR (International Normalized Ratio).

En INR på 1 betyder, at blodets evne til at størkne er normal. En værdi på 2 betyder, at blodet er dobbelt så lang tid om at størkne som normalt. En værdi på 3 betyder, at blodet er 3 gange længere tid om at størkne end normalt.

Når man er i AK-behandling skal INR oftest ligge mellem 2 og 3.

Figuren viser, at risikoen for blodprop reduceres betragteligt, så snart INR kommer over 2, og at risikoen for blødning sædvanligvis er lav, så længe INR ikke overstiger 4,5.

INR udenfor det anbefalede niveau

Der er som regel ikke grund til bekymring, hvis INR ved måling ligger under eller over det anbefalede niveau et par dage, men det er vigtigt, at du:

- tager stilling til om der er behov for at ændre din Marevan dosis (se skemaer side 3-4)
- måler din INR igen efter 2-3 dage (for at sikre, at INR atter er i niveau)
- kontakter AK-Centret, hvis du er i tvivl om, hvad du skal gøre

Aarhus Universitetshospital

AK-centret

Hjertesygdomme, Klinik 1

Palle Juul-Jensens Boulevard 99

8200 Aarhus N

Forhold der ofte påvirker INR - kontrollér INR x 2 ugentligt		
Sygdom	Sygdom f.eks. feber, forkølelse, smerter og diarré medfører ofte at INR stiger.	INR stiger
Anden medicin	Påbegyndelse eller ophør af anden medicin kan medføre at INR stiger eller falder, afhængig af præparatet. Det samme gælder ændring af dosis. Visse former for naturmedicin og kosttilskud kan ligeledes påvirke INR På www.medicinkombination.dk kan du finde oplysninger om medicins indvirkning på hinanden.	INR stiger eller INR falder
Stress	Ændringer i dagligdagen: Ferie, travlhed, bekymringer og lignende belastninger medfører at INR stiger - nogle vil dog opleve at INR falder.	INR stiger eller INR falder
Alkohol	Mere end tre genstande på et døgn kan medføre at INR stiger. Årsagen er at leveren producerer færre koagulationsaktive stoffer ved indtagelse af flere genstande.	INR stiger
Ændret levevis	Markant ændret levevis, dvs. samtidigt ændrede motions-, kost- og alkoholvaner kan være medvirkende til udsving i INR. Fødevarer og vitaminpiller med K-vitamin får INR til at falde.	INR falder (måske)
Rejse	Erfaringen viser at længerevarende rejse med fly eller bil ofte øger INR. Årsagen skal findes i at kroppen frigiver flere stresshormoner under rejsen og det påvirker INR.	INR stiger
Glemte Marevan	Hvis du glemmer at tage dine tabletter vil din INR falde. Glemte tbl. kan indhentes indenfor 12 timer.	INR falder

Vejledning ved regulering af Marevan-dosis

Måles en INR, der er meget anderledes i forhold til tidligere målte værdier, er der to måder at justere dosis på: a) "*her og nu*" og b) "*justering af ugedosis*".

Aarhus Universitetshospital

AK-centret

Hjertesygdomme, Klinik 1

Palle Juul-Jensens Boulevard 99

8200 Aarhus N

Det er vigtigt 1) at forsøge at finde en forklaring og 2) prøve at finde ud af, om årsagen er af forbigående eller af vedvarende karakter.

Kan du ikke umiddelbart finde nogen forklaring på den afvigende INR, skal du holde dig til **"her og nu"** justering og ikke ændre i ugedosis. Ofte viser det sig at det skyldes ændringer i dagligdagen af forbigående karakter: ferie, alkohol, sygdom, stresspåvirkninger m.v.

Hvis årsagen derimod er kendt og længerevarende f.eks. at du starter på en ny fast medicin eller lider af en langvarig sygdom, skal du både foretage **"her og nu"** justering og **justere i din ugedosis** af Marevan.

Ugedosis bør holdes nogenlunde stabil og fordeles jævnt hen over ugen for at undgå zig-zag forløb af INR.

I nedenstående skema kan du se forslag til "her og nu" og forslag til "justering af ugedosis":

2,0-3,0	Anbefalet	INR-niveau	2,5-3,5
INR	Forslag til "her og nu" justering	Forslag til "justering af ugedosis"	INR
≥ 6	a) ved tegn på blødning: Søg straks læge mhp. behandling b) ingen tegn på blødning: Pause med Marevan 2-3 dage	Kontakt AK-centret mhp. hjælp til justering af ugedosis	≥ 6
5,0-5,9	Pause med Marevan 1-2 dage		5,0-5,9
4,6-4,9	Pause med Marevan 1 dag	Nedsættes evt. med 10 %	4,6-4,9
3,5-4,5	Pause med Marevan 0-1 dag	Nedsættes evt. med 0-10 %	4,0-4,5
3,1-3,4		Nedsættes evt. med 0-5 %	3,6-3,9
2,0-3,0	Fortsæt din vanlige dosering	Fortsæt din vanlige dosering	2,5-3,5
1,7-1,9	5 % af ugedosis ekstra 1 dag	Øges evt. med 0-5 %	2,1-2,4
1,5-1,6	Dobbeltdosis Marevan 1 dag - evt. supplere med inj. Heparin* . Kontakt AK-Centret	Øges evt. med 0-10 %	1,7-2,0
≤ 1,5	Dobbeltdosis Marevan 1 dag og kontakt evt. AK-Centret mhp. hjælp til justering	Suppleres med inj. Heparin* til INR igen er kommet over 2,0*	≤ 1,7

* **Heparin** påvirker ikke INR og forhandles under navnene: **Fragmin®** og **Innohep®**.

Aarhus Universitetshospital
 AK-centret
 Hjertesygdomme, Klinik 1
 Palle Juul-Jensens Boulevard 99
 8200 Aarhus N

Variation i INR

INR-målingen er ikke en nøjagtig værdi som f.eks. måling af blodsukker. Det betyder, at du kan måle INR to gange kort tid efter hinanden og opnå forskellige resultater.

Det er derfor vigtigt at kunne tolke, om den aktuelt målte INR-værdi skal tages som udtryk for et reelt udsving i forhold til tidligere målte INR.

Bivirkninger ved behandling med Marevan

Når du er kommet i behandling med Marevan er det meget almindeligt at få flere og måske større blå mærker end du har været vant til tidligere. Blødning fra tandkødet ved tandbørstning eller hyppigere næseblødning er heller ikke ualmindeligt og disse blødninger kræver som regel ingen behandling.

Overfølsomhed overfor Marevan, hårtab, karbetændelse eller anden lokal allergisk reaktion ses af og til. Dette optræder oftest i opstarten af behandlingen.

Meget sjældent opleves større blødning i kroppen eller blodprop:

Symptomer på blødning:

- Blod i urinen, som kan være rød eller mørkfarvet
- Blod i afføringen, som kan være rød, sort og ildelugtende
- Uventet blødning fra underlivet (kvinder)
- Blodig opkastning, som kan være mørk og ligne kaffegrums
- Svær hovedpine, pludselig svimmelhed eller lammelser
- Blødning fra næse eller sår som du ikke kan standse

Symptomer på blodprop:

- Pludselige smerter eller lammelser i en arm eller et ben
- Følelsesløshed, prikken eller stikken i dele af kroppen
- Synsforstyrrelser eller synstab
- Utydelig tale eller besvær med at tale
- Kortåndethed og/eller smerter i brystet

- **VIGTIGT!** Kontakt din læge eller vagtlæge hvis du oplever en eller flere af ovenstående symptomer på blødning eller blodprop.

Egne notater:

Aarhus Universitetshospital
AK-centret
Hjertesygdomme, Klinik 1
Palle Juul-Jensens Boulevard 99
8200 Aarhus N

Samarbejde med AK-Centret

Du er ansvarlig for at:

- ✓ Måle INR én gang om ugen.
- ✓ Indrapportere data på www.sundhed.dk eller CSO-app. Ugentligt
- ✓ Bestille teststrimler og nåle
- ✓ Sende apparat til kvalitetskontrol (hvert 3. år). Du modtager dato pr. brev.
- ✓ Kontakte AK-Centret:
 - Hvis du oplever problemer med at udføre måling.
 - Ved behov for råd og vejledning.

AK-Centret er ansvarlig for at:

- ✓ Stille måleapparatur og testmateriale til rådighed
- ✓ Vurdere de indsendte data og den samlede behandling. Kontakte dig hvis der er spørgsmål, kommentarer eller forslag til ændringer
- ✓ Indkalde måleapparat til kvalitetskontrol
- ✓ Stå til rådighed med råd og vejledning

Om kontrol af INR:

Der opnås generelt en højere behandlingskvalitet ved selvstyring i forhold til AK-behandling varetaget af egen læge eller hospitalsafdeling.

Vi opfordrer derfor til at du holder fast i den ugentlige måling af INR.

Gevinsten ved selvstyret AK-behandling går tabt, når der går længere tid mellem målingerne. Man kan derfor lige så godt gå til kontrol hos sin egen læge.

Samarbejdet vil blive vurderet igen og evt. ophøre.

Om indrapportering af data:

Det er et krav, at du indrapporterer data. Opdaterede data fra dig er en af forudsætningerne for, at AK-centret kan vejlede dig bedst muligt.

De bevilgende myndigheder stiller krav om at der føres kvalitetskontrol af AK-behandling i Danmark. Denne kontrol kan alene ske på baggrund af indrapporterede data.

Ved manglende indrapportering kan det blive nødvendigt at bringe samarbejdet til ophør.

Om forbrug af testmateriale:

Teststrimler og nåle til fingerprikker udleveres vederlagsfrit fra Forsyning & Service-afdelingen.

Teststrimlernes holdbarhed er 18 måneder fra produktionsdato.

Der påregnes et forbrug af teststrimler på 12-15 per 3 måneder.

Aarhus Universitetshospital
AK-centret
Hjertesygdomme, Klinik 1
Palle Juul-Jensens Boulevard 99
8200 Aarhus N

Forsyning & Service:

Forsyning og Service-afdelingen på Aarhus Universitetshospital håndterer bestillinger af teststrimler og nåle for AK-Centret.

Bestilling af teststrimler og nåle skal derfor ske via en af flg. muligheder:

CSO-indrapporteringssystemet under fanebladet Bestilling (ikke under fanebladet Beskeder)

eller ved direkte kontakt til Forsyning & Service på

mail: auh.hjemmepatienter@rm.dk

Tlf.: 7845 8211, alle hverdage mlm. kl. 08.00-12.00

Support på Coagu Chek apparatur

Forsyning & Service-afdelingen på Aarhus Universitetshospital er oplært af Roche og varetager supporten i forhold til problemer med CoaguChek apparatur samt kvalitetskontroller af Coagu Chek apparatur.

Virker dit CoaguChek apparat ikke eller opstår der fejlkoder/fejlmeddelelser, så er det Forsyning & Service, der skal kontaktes direkte på:

Tlf.: 7845 8211, alle hverdage mlm. kl. 08.00-12.00

eller

mail: auh.hjemmepatienter@rm.dk

Kontaktpersoner i AK-Centret:

Ulla Bay Balsby, sygeplejerske

Erik Lerkevang Grove, læge

Maja Hellfritsch Poulsen, læge

Kontaktoplysninger til AK-Centret

Beliggenhed: indgang F7, plan 2 (stuen), Hjertesygdomme, Klinik 1 (F205),
venteområde 4 og 5

Telefon: 24 77 89 01

Telefontid: Alle hverdage kl. 09.00-12.00

e-mail: skejby.ak-centret@rm.dk

Det er desuden altid muligt at skrive en besked til AK-Centret via indberetningssystemet

Aarhus Universitetshospital

AK-centret

Hjertesygdomme, Klinik 1

Palle Juul-Jensens Boulevard 99

8200 Aarhus N